

צוות עבודה – אסדרת משק הפסולת

ינואר 2026

הכנה לפגישות הצוות הבין משרדי

תכנון
פגישות
ההמשך

דיון הצוות
והצעות

הצעה
לפתרון –
אוצר

רקע

תהליך העבודה

איפה אנחנו בתהליך

סוף ינואר

כינוס הצוות
וגיבוש
המלצות

**דצמבר
2025**

החלטת
ממשלה על
כינוס הצוות
תוך 45 יום

מאי 2025
דד ליין
לפרסום תזכיר

**אוקטובר
24**

החלטת
ממשלה על
הקמת הצוות

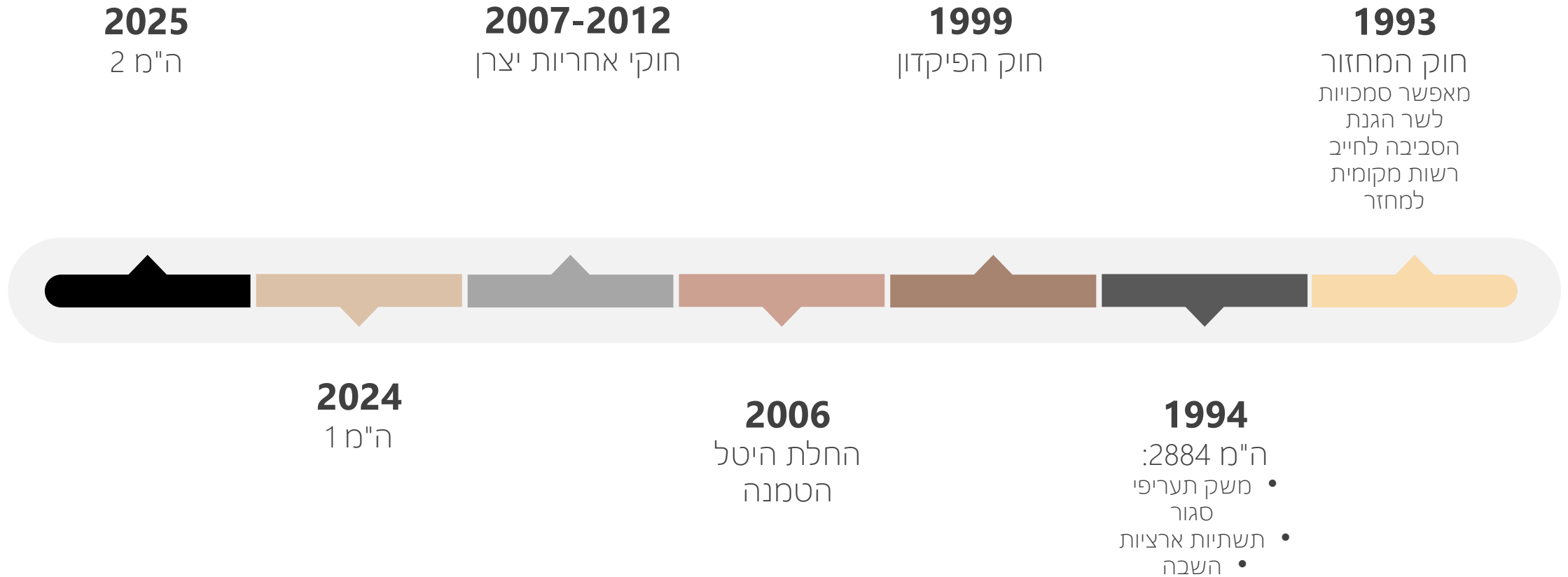
היום
כינוס צוות
עבודה להכנת
התנאים

**נובמבר
2025**
הפצת טיוטה
ה"מ למשרדי
הממשלה
להתייחסות

מרץ 2025
דד ליין מקורי
לסיום עבודת
הצוות

ובפרספקטיבה היסטורית

איפה אנחנו בתהליך

רקע – המשבר במשק הפסולת

הון שחור
ופשיעה

החצנות
משמעותיות

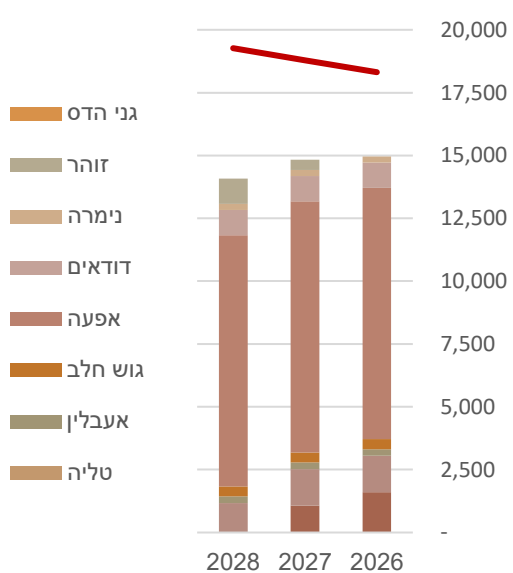
חוסר יעילות
כלכלית

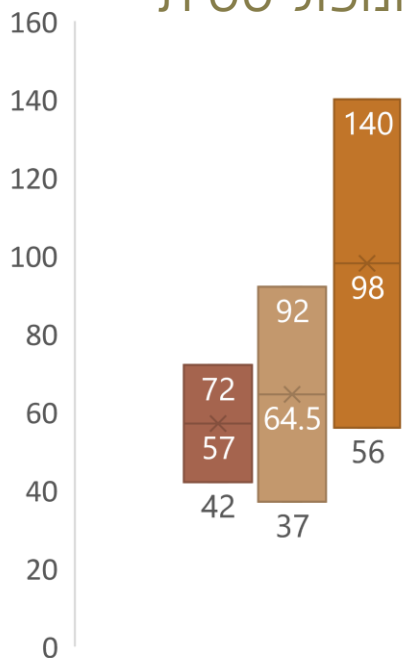
תשתיות נחותות
ומחסור
בתשתיות

רקע – המשבר במשק הפסולת

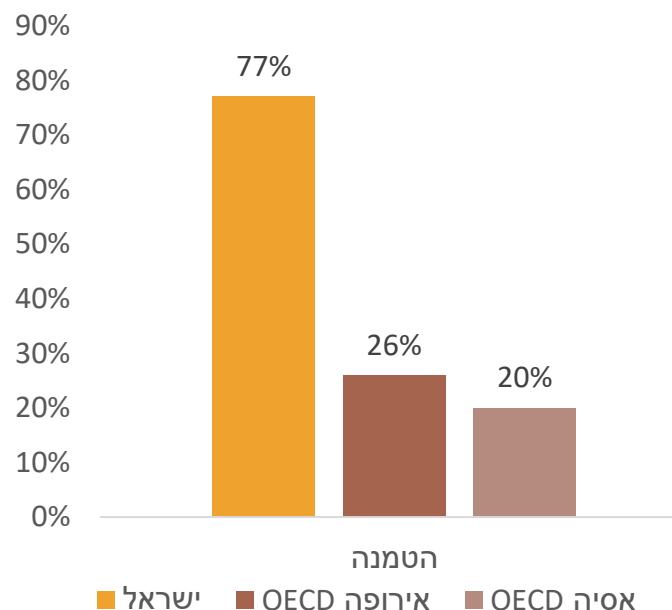
מחסור בתשתיות

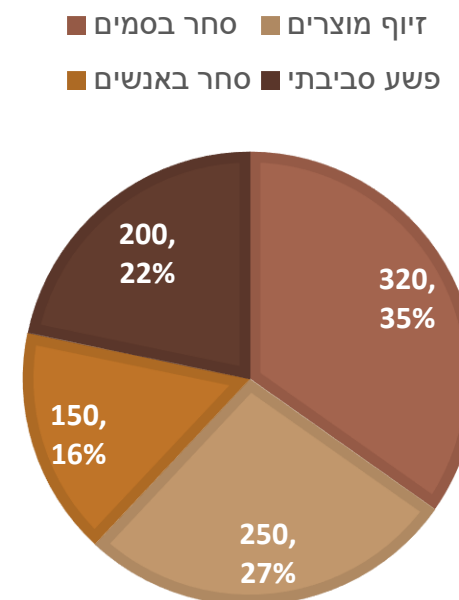
התנהגות מונופוליסטית

פתרונות נחותים

הון שחור ופשע

אין מספיק תשתיות
כבר בטווח המידי

מחסור בתשתיות +
העדר רגולציה =
כוח שוק מופרז

74%

מכמות החומרים המסרטנים הנפלטים
לאוויר נגרמים משריפת פסולת

פשעים סביבתיים –
קטר צמיחה של
ארגוני פשיעה:
עסק 3 בעולם

למה זה קורה?

סיכוני שוק וביקושים
שינויי כיוון תכופים | אי ודאות בנוגע למחירי השוק ורגולציה | התקשרויות מורכבות וקצרות טווח

1

שימוש לא יעיל בכספי ההיטלים
שימוש לא ממוקד בתקבולים | מודלי תמיכות לא מתאימים לתשתיות | תקבולים לא מספיקים

2

עידוד פשיעה וחוסר בחלופות חוקיות
מודל מבוסס ייקור וצמצום חלופת ההטמנה | מחסור בשטחי הטמנה לטווח המידי

3

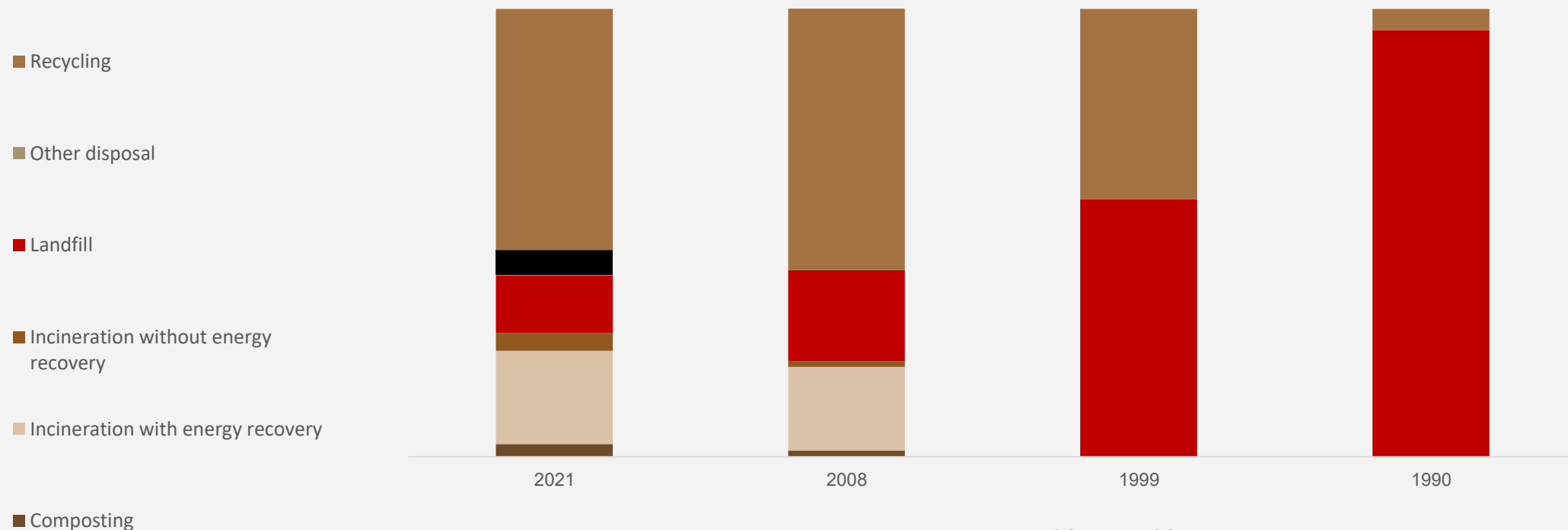
אין רגולציה משקית על הפועלים בשוק
שירות תשתית חיוני שניתן לסרב לספק | תלות מדינה בשחקנים הפעילים | העדר "זכות"

4

אינטגרציה אנכית לא מבוקרת
אין שליטה על זרם הכסף והפסולת | השתלטות גורמי פשיעה ומונופולים גם על האיסוף

5

האם אפשר לעשות אחרת? דוגמאות מהעולם

מ-95% ל-12% הטמנה ב30 שנה

השוואה למשקי תשתית בישראל

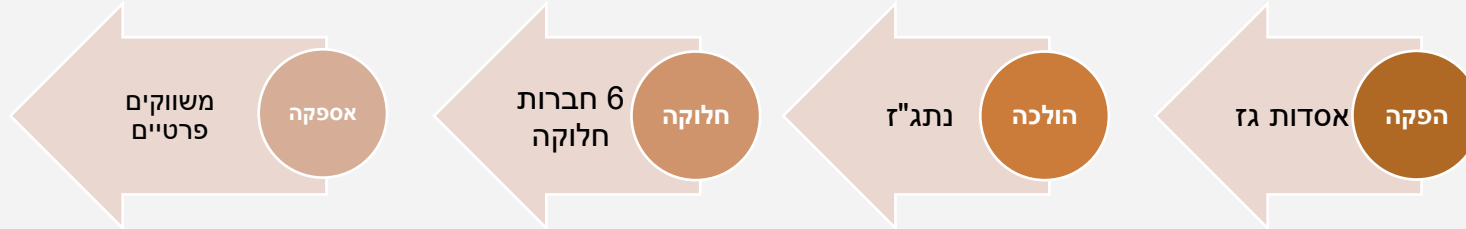
רגולציה:

- משק תעריפי סגור
- רישוי יחודי
- רגולטור עצמאי

- משק תעריפי סגור
- רישוי יחודי
- רגולטור עצמאי

- משק תעריפי סגור
- רישוי יחודי
- רגולטור עצמאי

רשות הגז – תעריף הגז

רשות החשמל – תעריף החשמל

רשות המים – תעריף המים

תוצאות:

- 900 ק"מ הולכה
- מעל 500 ק"מ חלוקה
- 3 מאגרי גז

- כ-7.5 GW מתחדשות: 2% ל-16% תוך 10 שנים
- 6,100 ק"מ הולכה
- 75,000 ק"מ חלוקה
- 18 GW תחנות כח

- 6 מתקני התפלה: מ-0 ל-90% ממי השתיה תוך פחות מ-20 שנה
- 13,000 ק"מ הולכה

מה שעובד טוב בחשמל ובמים יכול לעבוד טוב גם לפסולת

השוואה למשקי תשתית בישראל

פסולת

גז

חשמל

מים וביוב

חוק בסיס אחד

משק סגור

רגולטור ארצי

רישוי יעודי

חלופות לפתרון

הסרת חסמים

הסרת חסמים נקודתיים
בהתבסס על מצב קיים

אסדרת המשק

משק תעריפי סגור
רישוי
תכניות פיתוח
רגולטור עצמאי

ייקור ההטמנה

- העלאת מחיר ההטמנה ללא התערבות במבנה השוק
- העלאת יעדי אחריות יצרן

חלופת ה-0

המשך המצב הקיים

חלופות לפתרון

הסרת חסמים

הסרת חסמים נקודתיים
בהתבסס על מצב קיים

אסדרת המשק

משק תעריפי סגור
רישוי
תכניות פיתוח
רגולטור עצמאי

ייקור ההטמנה

- העלאת מחיר ההטמנה
ללא התערבות במבנה
השוק
- העלאת יעדי אחריות יצרן

חלופת ה-0

המשך המצב הקיים

אסדרת משק הפסולת - ההצעה

קביעת תעריפים

קביעת תעריפים מבוססי עלות, המבטיחים את מלוא המימון הנדרש לפעילות ולפיתוח המשק.

תכנון ארוך טווח

פרסום תכנית אב רב-שנתית ותכניות פיתוח לחומש, ליצירת ודאות יוהכוננה של השקעות.

רישוי ופיקוח

מתן רישיונות לכלל הגורמים הפועלים במשק (איסוף, הובלה, מיון, טיפול) ופיקוח על עמידתם בסטנדרטים.

קידום תחרות

קביעת כללים לעידוד תחרות ומניעת ניצול כוח שוק.

הבטחת אמינות השירות

ניהול המשק במצבי שגרה וחירום להבטחת שירות רציף וחיובי לאזרחים.

מיגור פשיעה

קביעת כללים למניעת מעורבות גורמי פשיעה והפעלת מערכות בקרה למעקב אחר תנועת הפסולת.

מעבר ממחיר והיטל למשק תעריפי

ביטול היטל ההטמנה: סיום העיוות הכלכלי הקיים והפסקת צבירת כספים בקרן הניקיון.

תעריף לפי עלות מלאה ורמת שירות: התעריף ייקבע על בסיס העלויות הריאליות של הטיפול בפסולת, כולל תשואה על ההון, ומותאם לרמת השירות הנדרשת.

התערבות
אפשרית בלבד

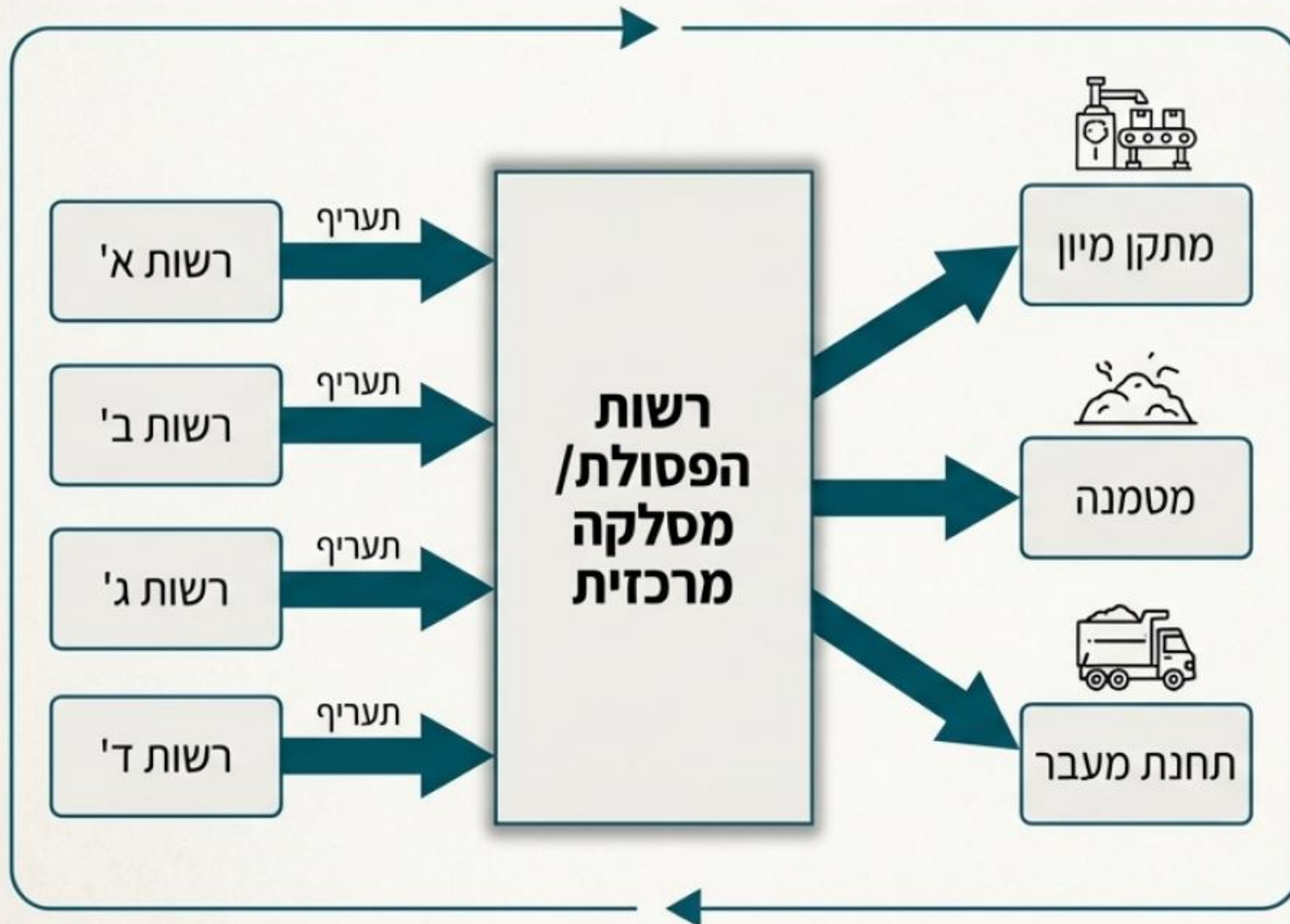
גבייה עבור שירותים בפועל: מודל שקוף המבטיח תשלום רק עבור השירותים המסופקים בפועל.

תיערוף המקטע הבין-עירוני: הסדרת התשלומים לאורך כל שרשרת הערך, מתחנת המעבר ועד למתקן הקצה.

מודל התשלום במשק תעריפי

- **הבטחת תשלום מלאה (Clearinghouse):** כל הכספים עוברים דרך מסלקה מרכזית, המבטיחה תשלום וודאי ומהיר לכל ספקי השירות המורשים.
- **תעריף משקף עלות (Tariff-based):** התשלום מבוסס על תעריף המשקף את העלות המלאה של השירות, ומבטל את היטל ההטמנה.
- **סוף לסיכון צד נגדי:** היזם מתקשר חוזית מול גורם מרכזי יחיד (הרשות) ולא מול מול עשרות רשויות מקומיות.
- **תזרים צפוי ויציב:** המודל מאפשר ליזמים ולמממנים לבנות מודלים פיננסיים אמינים וארוכי טווח.

רישוי אחיד ומדיניות ארוכת טווח

הרפורמה יוצרת סביבה רגולטורית ברורה על ידי האחדת כללים וקביעת יעדים לאומיים מחייבים.

מדיניות ויעדים לאומיים:

- קביעת יעדים ארוכי טווח להפחתת הטמנה והגברת מיחזור, בהתאם למקובל במדינות במדינות ה-OECD.
- גיבוש תכנית אב מחייבת לפיתוח תשתיות, היוצרת ודאות תכנונית ליזמים ומשקיעים.

הסדרת רישיונות וכללים לבעלי רישיון:

- חובת רישוי אחידה לאורך כל שרשרת הטיפול.
- קביעת סטנדרט שירות מחייב ותנאים תחרותיים ושוויוניים.
- מנגנונים למניעת כניסת גורמי פשיעה למשק.

ניקוי השוק: רישוי מקיף כמנגנון למניעת פשיעה והבטחת איכות

גורמים בלתי-מורשים,
פשיעה, סטנדרט נמוך

תהליך רישוי
רשות הפסולת

מפעילים מורשים ומקצועיים

חובת רישוי מקצה לקצה: כל גורם העוסק בפסולת בישראל יחויב ברישיון או רישום מהרשות – מאיסוף ושינוע, דרך מיון ועד טיפול קצה.

סטנדרט אחיד: הרישיון יותנה בעמידה בכללים אחידים של רמת שירות, ניטור, דיווח ושקיפות.

מניעת פשיעה: הליך הרישוי יכלול בדיקת רקע ויעניק לרשות סמכויות פיקוח למניעת חדירת גורמים עברייניים, כולל על קבלני משנה.

סמכויות חירום: במקרי קיצון, הרשות מוסמכת להתערב ולהפעיל מתקנים חיוניים כדי להבטיח את רציפות השירות.

תיקונים ואסדרות נוספות

1

הגנה על בעלי רישיון

יצירת מעטפת לצמצום הסיכון לפשיעה חמורה

2

האחדת כלל זרמי הפסולת תחת רגולטור אחד

מתן אפשרות לגמישות רגולטורית והתאמה בין הזרמים השונים

3

הבטחת קיום תשתית כמשימה עיקרית

הבטחת שירותי תשתית ארציים כחובה של הרשות

4

התאמות בארנונה או היטלים

התאמת ההכנסות של הרשויות לעלויות הפסולת המשתנות

5

הקלה על רשויות מקומיות לפתח עצמאות

אישור עסקאות מול בעלי רישיון כפי שתקבע הרשות

חסכון במודל תעריפי לעומת מודל קיים

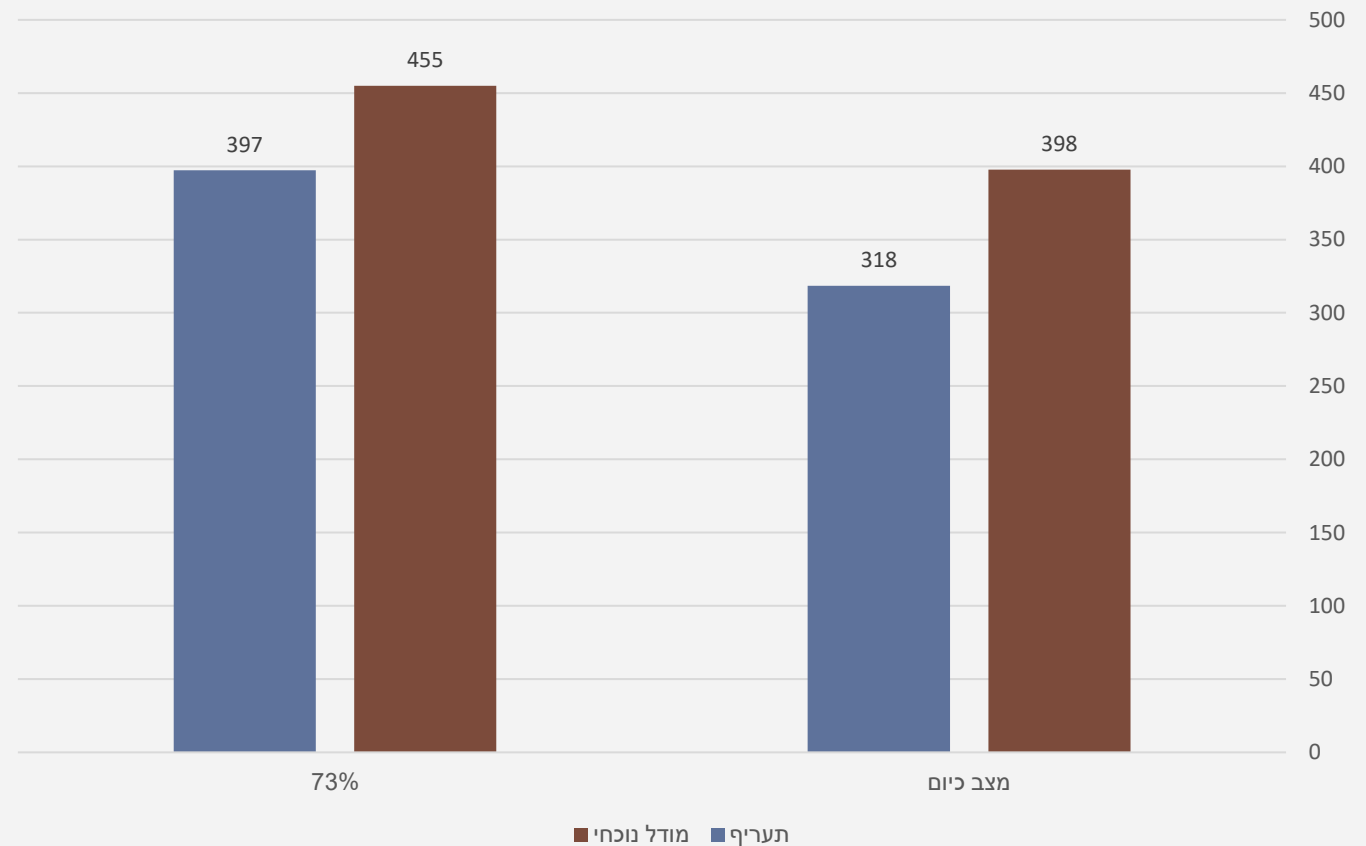
תועלות שנלקחו בחשבון:

- מעבר מהיטל לתעריף
- הפחתת תשואה יזמית
- הפחתת מטרות נוספות

תועלות שלא נלקחו בחשבון:

- חסכון בשינוע (ייעול
ההקצאה)
- חסכון במקטע העירוני
(צמצום כח שוק)

מחיר ממוצע בש"ח לטיפול בפסולת במקטע הבין-עירוני
ע"פ אחוז הפסולת המוטמנת

חלופות לפתרון

הצעות לחלופות אחרות? <

בעיות שעלולות לצוץ מהמודל? <

כלים נוספים נדרשים <

תופעה בלתי רצויה

איזה תופעות נוספות קיימות
במשק הפסולת בתחום שלכם? <

מה התופעות שאתם סבורים
שצריך לבחון את המענה להם? <

הון שחור
ופשיעה

החצנות משמעותיות

חוסר יעילות כלכלית

תשתיות נחותות
ומחסור בתשתיות

דיון ממוקד בכל אחת מהבעיות ובכלים לפתרונם

תודה